Raadsvoorstel

Zaaknummer: 2266574
Steller: J. Bonenkamp
Datum commissie: 2 september 2025
Datum raadsvergadering: 30 september 2025

Team: Griffie
Teammanager: Matthijs van der Horst
E-mail: j.bonenkamp@hoorn.nl

Onderwerp
Rekenkamerrapport Voortgang van de energietransitie in de gemeente Hoorn

Agendering
Ter besluitvorming

Bijlagen

1	Rekenkamerrapport Voortgang van de energietransitie in de gemeente Hoorn

De raad besluit

A. de onderstaande aanbevelingen uit het rapport "Voortgang van de energietransitie in de gemeente Hoorn" over te nemen en mee te geven aan het college bij de uitvoering van het beleid:

1. Creëer zoveel mogelijk duidelijkheid over het pad richting verduurzaming en de rol daarbij van alle betrokken partijen, inclusief de gemeente zelf
2. Verzamel meer informatie over de voortgang op de doelen en de effectiviteit van maatregelen en stel deze informatie beschikbaar aan de raad
3. Geef prioriteit aan het herstellen van het vertrouwen van burgers in de overheid en het stimuleren van lokale initiatieven
4. Werk aan het verder vormgeven van de regionale samenwerking

B. de aanbeveling uit het rapport over te nemen, om als raad een kaderstellende rol te pakken, te sturen op hoofdlijnen en ruimte te geven aan uitvoerders van het beleid

Samenvatting
De gemeenteraad heeft het Programmaplan Energietransitie 2023-2026 vastgesteld. Het college voert het Programmaplan uit. De rekenkamer heeft onderzocht of de doelen uit het Programmaplan worden gehaald, of de gebruikte instrumenten effectief zijn en waar de gemeente zich kan verbeteren.

1. Inleiding: reden van het voorstel

Aanleiding
De rekenkamer biedt zijn rapportage aan de gemeenteraad aan. Nu het Programmaplan Energietransitie 2023-2026 het einde van zijn looptijd nadert, kunnen de bevindingen van de rekenkamer mee worden genomen in het formuleren van nieuw, effectiever beleid.

Belang
De raad geeft het college met de aanbevelingen uit de rapportage handvatten voor doelmatig en effectief beleid voor de energietransitie en het behalen van de doelen uit het lopende Programmaplan.

Centrale vraag
Welke handvatten geeft de gemeenteraad het college mee voor het opstellen van nieuw, effectief beleid voor de energietransitie en het behalen van de doelen van het lopende programmaplan?

2. Beoogd maatschappelijk resultaat
Nieuw beleid met bijpassend instrumentarium voor de energietransitie dat aansluit op de behoefte en belangen van inwoners en bedrijven van Hoorn.

3. Bijdrage aan de duurzaamheidsambitie
De gemeente wil in 2040 klimaatneutraal zijn. De energietransitie levert daar een belangrijke bijdrage aan. Dit voorstel sluit aan op Global Goals 7 (betaalbare en duurzame energie), 8 (waardig werk en economische groei), 12 (verantwoorde consumptie en productie), 13 (klimaatactie) en 17 (partnerschap om doelstellingen te bereiken).

4. Kaders
De relevante kaders worden geschetst in hoofdstuk 3 van het rekenkamerrapport.

5. Argumenten
De gemeente is medeverantwoordelijk voor het vormgeven van de energietransitie. Gedurende de looptijd van het Programmaplan Energietransitie 2023-2026 ligt de focus op het halen van het hoofddoel: een reductie van de CO2-uitstoot in de gemeente met 55% ten opzichte van 2019 in 2030. Dit wil de gemeente bereiken met drie subdoelen: 14% van de woningen aardgasvrij-gereed te maken, het aandeel duurzaam opgewekte energie te verhogen naar 31% van het totaal en een besparing op elektriciteit te realiseren van 9% ten opzichte van 2019.
Hoewel het meten van resultaten lastig is, ziet de rekenkamer dat de gemeente goede stappen heeft gezet. Desondanks ligt de gemeente niet op koers om de doelen te gaan halen. Dat komt vooral doordat de beleidscontext ingewikkeld is en de gemeente het bereiken van de doelen niet (geheel) in eigen hand heeft. Ontwikkelingen als energiecongestie en een gebrek aan vertrouwen in de overheid spelen de gemeente parten.
De rekenkamer constateert dat de raad dicht op het energiedossier zit en waarschuwt dat tussentijds (bij)sturen door de gemeenteraad impact kan hebben op de haalbaarheid van doelstellingen en de doorlooptijd. De regionale samenwerking op het gebied van de energietransitie is een kracht, maar kan wel efficiënter. De samenwerking moet uitvoering niet in de weg zitten.

De rekenkamer doet aanbevelingen aan de raad en het college. De aanbevelingen kunnen in een nieuwe beleidscyclus (in een nieuwe bestuursperiode) helpen om de dan gestelde doelen halen.

6. Maatschappelijk draagvlak en participatie
De onderzoekers hebben gesproken met vertegenwoordigers van bedrijven, energiecorporaties en een woningcorporatie. Maatschappelijk draagvlak is voor de rapportage niet aan de orde.

7. Financiële gevolgen
Dit voorstel heeft geen financiële gevolgen voor het begrotingsresultaat.

GEMEENTE HOORN

8. Communicatie

Het rekenkamerrapport wordt gepubliceerd op de website van de gemeente en op de website van de Vereniging van Rekenkamers (rekenkamers.nl/rapporten).

9. Realisatie

Het college rapporteert jaarlijks over de opvolging van de aanbevelingen van de rekenkamer aan het college. De griffie doet dat voor de aanbevelingen aan de gemeenteraad.

Hoorn, 10 juli 2025

Vanwege de onafhankelijke positie van de rekenkamer is dit een technisch voorstel, voorbereid vanuit de griffie van de gemeente Hoorn voor de behandeling in commissie en raad,

De griffier van de gemeente Hoorn,
M. van der Horst